

Przedmiot: REHABILITACJA SEKSUALNA

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Katedra Psychospołecznych Podstaw Zdrowia
Nazwa przedmiotu	REHABILITACJA SEKSUALNA
Kod przedmiotu	FV36
Język wykładowy	Polski
Rodzaj kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Poziom kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	Jednolite studia magisterskie
Rok studiów	II
Semestr	4
Liczba punktów ECTS	2
Imiona i nazwiska wykładowców	Zbigniew Lew-Starowicz zbigniew.lew-starowicz@awf.edu.pl Alicja Długolecka alicja.dlugolecka@awf.edu.pl
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	Fizjoterapia
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	Wymagania wstępne. Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu: Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu: ✓ Anatomii i fizjologii ✓ Psychologii ✓ Pedagogiki ✓ Socjologii ✓ Etyki

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu	
C1	Poznanie przebiegu rozwoju psychoseksualnego człowieka.
C2	Przygotowanie studenta do realizacji zadań z zakresu promocji zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz profilaktyki w tym zakresie.
C3	Przygotowanie studenta do edukacji i wspierania rozwoju psychoseksualnego młodzieży i osób dorosłych z różnymi typami niepełnosprawności oraz planowania działań mających na celu poprawę jakości życia w tym obszarze.
C4	Kształcenie praktycznych umiejętności rozmowy z pacjentami o ich intymnych problemach.
C5	Przygotowanie studenta do planowania i realizacji procesu rehabilitacji psychospołecznej w obszarze seksualności osób w zależności od typu niepełnosprawności, płci i wieku oraz dobierania adekwatnych metod wsparcia.
C6	Kształcenie praktycznych umiejętności we wspieraniu rozwoju psychoseksualnego pacjentów dostosowanych do specyfiki pracy fizjoterapeuty.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu			
Efekt uczenia się - standard	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Odniesienie do celów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK
Wiedza			
O.W.2. problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki medyczne w tym etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób;	1. Zna fazy rozwoju psychoseksualnego i potrafi określić podstawowe wyznaczniki zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. 2. Zna prawa pacjenta związane z poszanowaniem intymności i godności. 3. Opisuje anatomię i fizjologię układu płciowego, mechanizm erekcji i ejakulacji, piętra popędu seksualnego i zaburzenia funkcji seksualnych u kobiet i mężczyzn. 4. Potrafi dokonać analizy procesu somatognozji, budowania schematu i obrazu ciała u osób z niepełnosprawnością ruchową oraz diagnozy odczuć fantomowych i zaburzeń czucia. 5. Opisuje podstawowe zagadnienia z zakresu zdrowia reprodukcyjnego u osób z różnymi typami niepełnosprawności.	C2 C5 C6	P7SM_WG
O.W 10. zagadnienia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej na potrzeby fizjoterapii, planowania postępowania fizjoterapeutycznego oraz kontrolowania jego	1. Zna objawy i interpretuje zaburzenia erekcji i ejakulacji, hypolibidemię, zaburzenia podniecenia seksualnego, zaburzenia orgazmu oraz zaburzenia bólowe w neurologii, u pacjentów z SM, po udarach, z chorobą Alzheimera, z padaczką, w onkologii, kardiodiabetologii, nefrologii.	C1 C3 C4 C5 C6	P7SM_W G P7SM_W K

efektów – w stopniu zaawansowanym;	2. Opisuje diagnozę rozwojową i wywiad z pacjentem z określonym schorzeniem, urazem lub inną formą niepełnosprawności z uwzględnieniem jego wieku, płci, poszanowaniem intymności, ustalaniem granic bezpiecznego dystansu, używaniem poprawnego słownictwa, poradnictwem i dobieraniem odpowiednich metod rehabilitacji medycznej i psychospołecznej.		
O.W 11. zagadnienia związane z kształtowaniem, podtrzymywaniem i przywracaniem sprawności oraz wydolności osobom w różnym wieku, w tym osobom starszym, utraconej lub obniżonej wskutek różnych chorób lub urazów, a także zasady promocji zdrowia – w stopniu zaawansowanym	1. Rozumie rolę fizjoterapeuty we wspieraniu rozwoju psychoseksualnego i profilaktyce zaburzeń seksualnych, inicjuje nawiązywanie kontaktu z pacjentem i dostrzega konieczność współpracy ze specjalistami z innych dziedzin. 2. Zna fazy rozwoju psychoseksualnego, jego zakłócenia i podstawowe przejawy seksualności dziecięcej. 3. Rozpoznaje zakłócenia rozwoju psychoseksualnego, potrafi zdiagnozować poziom tego rozwoju, wybrać metody wsparcia, dokonać analizy pracy terapeutycznej z rodziną i problemów partnerskich. 4. Rozumie zasady etyczne obowiązujące w seksuologii, pojęcie intymności i praw pacjenta, dostrzega i rozpoznaje przejawy nadużyć i wykorzystywania seksualnego. 5. Uwzględnia różnice w programowaniu rehabilitacji psychospołecznej wynikające z płci, wieku, orientacji seksualnej pacjenta. 6. Uwzględnia kategorię płci i dorosłości w analizie rozwoju psychoseksualnego osób z niepełnosprawnością intelektualną, rozpoznaje postawy paternalistycznych, potrafi zaproponować sposoby modelowania zachowań seksualnych. 9. Rozumie i opisuje proces budowania schematu i obrazu ciała u osób z niepełnosprawnością ruchową, problemy psychologiczne osób po amputacjach, relacje partnerskie osób z widoczną niepełnosprawnością ruchową. 10. Zna i opisuje problemy seksualne kobiet i mężczyzn oraz potrafi zaplanować proces rehabilitacji psychospołecznej uwzględniając specyfikę schorzenia, niepełnosprawności, płci i wieku pacjenta.	C1 C3 C4 C5 C6	P7SM_W G P7SM_W K

	12. Potrafi zaproponować różne formy wsparcia rozwoju psychoseksualnego.		
O. W13 etyczne, prawne i społeczne uwarunkowania wykonywania zawodu fizjoterapeuty.	1. Zna i potrafi uzasadnić aspekty etyczne w seksuologii, pojęcie intymności, prawa pacjenta. 2. Rozpoznaje zakłócenia rozwoju psychoseksualnego, przejawy nadużyć i wykorzystywania seksualnego i proponuje metody wsparcia, pracy terapeutycznej z rodziną i partnerem. 3. Rozpoznaje postawy paternalistyczne personelu medycznego, rodzin i otoczenia społecznego wobec pacjentów z różnymi typami schorzeń i niepełnosprawności. 4. Analizuje problemy seksualne i partnerskie pacjentów z chorobami nowotworowymi, przedstawia metody wsparcia. 5. Analizuje problemy psychoseksualne osób z różnymi typami niepełnosprawności i schorzeń oraz proponuje literaturę pomocniczą, broszury, ulotki, strony internetowe oraz filmy i książki edukacyjne z zakresu edukacji psychoseksualnej	C3 C4 C5 C6	P7SM_W K
Umiejętności			
O.U 7. zastosować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę niepełnosprawności, a także pierwotną i wtórną profilaktykę chorób;	1. Rozpoznaje zakłócenia rozwoju psychoseksualnego u osób z różnymi typami niepełnosprawności. 2. Używa poprawnego i zrozumiałego słownictwa z zakresu seksualności człowieka. 3. Potrafi wyjaśnić zakłócenia rozwoju psychoseksualnego u dziecka z niepełnosprawnością. 4. Potrafi wyjaśnić proces budowanie schematu i obrazu ciała u osób z niepełnosprawnością ruchową, istotę odczuć fantomowych i zaburzeń czucia.	C1 C3 C4 C5 C6	P7SM_U W P7SM_U K
O.U 9. planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy;	4. Używa poprawnego i zrozumiałego słownictwa z zakresu seksualności człowieka. 5. Wykorzystuje literaturę pomocniczą, broszury, ulotki, strony internetowe oraz filmy i książki edukacyjne z zakresu edukacji psychoseksualnej dla pacjentów z różnymi typami niepełnosprawności.	C3 C4 C5 C6	P7SM_U U
O.U 11. komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z	1. Potrafi zaplanować współpracę ze specjalistami z innych dziedzin medycznych.	C4 C5 C6	P7SM_U K

uwzględnieniem potrzeb pacjenta i jego praw;	2. Instruuje opiekunów w zakresie zakłóceń rozwoju psychoseksualnego u dzieci z niepełnosprawnością od urodzenia. 3. Uwzględnia kategorię płci i dorosłości w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną. 4. Rozpoznaje problemy seksualne oraz problemy partnerskie kobiet i mężczyzn z różnymi typami niepełnosprawności. 5. Stosuje zasadę indywidualizacji w nawiązywaniu kontaktu z pacjentem z poszanowaniem jego intymności, ustalaniem granic bezpiecznego dystansu, używaniem poprawnego słownictwa i dobieranie odpowiednich metod rehabilitacji medycznej i psychospołecznej. 6. Rozpoznaje aspekty etyczne w seksuologii, pojęcie intymności i praw pacjenta. 5. Rozumie i analizuje problemy psychoseksualne pacjentów uwzględniając specyfikę ich schorzenia i niepełnosprawności, płeć i wiek. 7. Odwołuje się do literatury pomocniczej, broszur, ulotek, stron internetowych oraz filmów i książek edukacyjnych z zakresu edukacji psychoseksualnej dla pacjentów z różnymi typami niepełnosprawności.		
Kompetencje społeczne			
O.K 1 nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	1. Uznaje potrzebę współpracy ze specjalistami z innych dziedzin medycznych. 2. Jest świadomy aspektów etycznych w seksuologii, obowiązku poszanowania intymności i praw pacjenta, udzielania pomocy w przypadku przemocy seksualnej i wykorzystywania. 3. Rejestruje nadużywanie postaw paternalistycznych wobec pacjentów, w szczególności dzieci, osób z niepełnosprawnością intelektualną i osób starszych oraz potrafi reprezentować ich perspektywę i potrzeby opiekunom i członkom personelu medycznego.	C4 C6	P7SM_KK P7SM_KO
O.K4 przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;	1. Rozumie konieczność wyjaśniania problematyki związanej z seksualnością osób z różnymi typami niepełnosprawności i schorzeniami specjalistom innych dziedzin.	C6	P7SM_KR

	2. Potrafi uzasadnić konieczność poszanowania intymności pacjenta innym specjalistom oraz członkom zespołu. 3. Potrafi doradzić literaturę pomocniczą, broszury, ulotki, strony internetowe oraz filmy i książki edukacyjne z zakresu edukacji psychoseksualnej innym specjalistom i członkom zespołu.		
--	--	--	--

III. Treści programowe

Treści programowe			
Treści programowe	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu/ przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
Wykłady			
TP1	Historia rehabilitacji seksualnej, ośrodki, pisma, kierunki rozwoju.	O.W.2./2,5,6 O.U 7./1,3,4,5,6	C1 C2 C5 C6
TP2	Rola fizjoterapeuty w leczeniu zaburzeń seksualnych, nawiązywanie kontaktu z pacjentem, współpraca ze specjalistami z innych dziedzin medycznych.	O.W 11./1,3,4,,5,6, O. W13/3,4,5,6 O.U 7/1,3,4,5,6 O.K 1/4,6, O.K 4/6	C1 C2 C5 C6
TP3	Pojęcie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, przyczyny zaburzeń seksualnych, wpływ palenia, alkoholu, innych uzależnień, wpływ leków.	O.U 7./1,3,4,5,6 O.U 9./3,4,5,6, O.K 1/4,6	C1 C2 C3 C5
TP4	Zaburzenia erekcji i ejakulacji, etiologia, przyczyny psychogenne, bariery w leczeniu, reakcje partnerki na zaburzenia seksualne partnera.	O.W.2/2,5,6 O.W 11./1,3,4,5,6	C1 C2 C3 C4 C5
TP5	Hypolibidemia, zaburzenia podniecenia seksualnego, zaburzenia orgazmu, zaburzenia bólowe, reakcje partnera na zaburzenia seksualne partnerki.	O.W.2/2,5,6 O.W.11/1,3,4,5,6	C1 C3 C4 C6
TP6	Zaburzenia seksualne w psychiatrii	O.W.2/2,5,6 O. W.13/3,4,5,6	C1 C4 C5
TP7	Zaburzenia seksualne w neurologii	O.W.2/2,5,6 O.W 11/1,3,4,5,6	C1 C3 C5 C6
TP8	Zaburzenia seksualne u pacjentów z SM, po udarach, z chorobą Alzheimera, z padaczką.	O.W.2/2,5,6	C1 C3 C5 C6
TP9	Onkoseksuologia	O.W.2/2,5,6	C1 C3 C5 C6
TP10	Kardiodiabetoseksuologia	O.W.2/2,5,6	C1 C2 C3 C5 C6

TP11	Zaburzenia seksualne w nefrologii	O.W.2/2,5,6	C1 C2 C5 C6
TP12	Aspekty etyczne w seksuologii, pojęcie intymności, prawa pacjenta	O.W 11/1,3,4,5,6 O. W13/3,4,5,6 O.U 7/1,3,4,5,6 O.K 1/ 4,6 O.K 4/6	C2 C4 C5
TP13	Przemoc seksualna i wykorzystywanie	O. W13/3,4,5,6 O.U 7/ 1,3,4,5,6 O.U 11/ 1,3,4,5,6 O.K1/ 4,6 O.W 11/1,3,4,5,6 O.K 4/6	C1 C2 C4
TP14	Diagnoza seksuologiczna i wywiad z pacjentem.	O.W 10/1,3,4,5,6 O.W 11/1,3,4,5,6 O. W13/3,4,5,6 O.U 11/4,5,6 O.K 1/4,6	C1 C2 C4
Ćwiczenia/ zajęcia praktyczne			
TP15	Instruktaż BHP Fazy rozwoju psychoseksualnego, zakłócenia, seksualność dziecięca.	O.W.2./2,5,6	C1 C4 C5
TP16	Zakłócenia rozwoju psychoseksualnego u osób z niepełnosprawnością od urodzenia, diagnoza poziomu rozwoju, metody wsparcia, praca terapeutyczna z rodziną, problemy partnerskie.	O.W 10/1,3,4,5,6 O. W13/3,4,5,6 O.U 7/1,3,4,5,6 O.K.4/6	C1 C2 C4 C5
TP17	Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną, kategoria płci i dorosłości, rozpoznawanie postaw paternalistycznych, diagnostyka i modelowanie zachowań seksualnych.	O.W.2/2,5,6 O.W 10/1,3,4,5,6 O.U 7/1,3,4,5,6	C1 C2 C4 C5
TP18	Budowanie schematu i obrazu ciała u osób z niepełnosprawnością ruchową, problemy psychologiczne osób po amputacjach, odczucia i bóle fantomowe, relacje partnerskie osób z widoczną niepełnosprawnością ruchową	O.W.2/2,5,6 O.U 7/1,3,4,5,6	C1 C4 C5 C6
TP19	Anatomia i fizjologia układu płciowego, mechanizm erekcji i ejakulacji, piętra popędu seksualnego, zaburzenia funkcji seksualnych, farmakologia	O.W.2/2,5,6 O.W 11/1,3,4,5,6	C1 C2 C6
TP20	Zdrowie reprodukcyjne u osób z różnymi typami niepełnosprawności, opieka ginekologiczna pacjentek niepełnosprawnych, metody pozyskiwania nasienia (biopsja jąder, elektorstymulacja), zapłodnienie in vitro.	O.W.2/2,5,6 O.U 7/1,3,4,5,6 O.K.4/6	C1 C2 C3 C5 C6

TP21	Problemy seksualne pacjentów z chorobami nowotworowymi (choroba nowotworowa jąder, gruczołu krokowego, piersi), problemy psychologiczne, partnerskie i seksualne.	O.W.2/2,5,6	C1 C2 C3 C4 C5 C6
TP22	Typy pęcherza neurogennego, metody wyrabiania automatyzmu pęcherza, cewnikowanie, rodzaje wkładek, trening wypróżniania, problemy seksualne wynikające z utraty kontroli czynności fizjologicznych, metody leczenia i wsparcia psychologicznego, umiejętność nawiązania kontaktu z pacjentem	O.W.2/2,5,6	C3 C5 C6
TP23	Problemy seksualne mężczyzn z różnymi typami niepełnosprawności, diagnostyka, metody rehabilitacji seksualnej: treningowe, psychologiczne, farmakologiczne, z zastosowaniem aparatury (elektrostymulacja, stymulacja, pompy próżniowe, iniekcje, protezy).	O.W.2/2,5,6 O.K.1/4,6	C1 C2 C3 C4 C5 C6
TP24	Problemy seksualne kobiet z różnymi typami niepełnosprawności, diagnostyka, wsparcie psychologiczne, metody rehabilitacji seksualnej: edukacyjne, treningowe i psychologiczne, z zastosowaniem aparatury (stymulacja, elektrostymulacja).	O.W.2/2,5,6 O.K.1/ 4,6	C1 C2 C3 C4 C5 C6
TP25	Związki osób z różnymi typami niepełnosprawności, poszukiwanie partnera, problematyka nadużyć seksualnych, wybór partnera, problemy seksualne i partnerskie, relacje społeczne.	O.W.2/2,5,6 O. W.13/3,4,5,6	C2 C4 C5
TP26	Wywiad i diagnoza seksuologiczna kobiet, nawiązywanie kontaktu z pacjentką z poszanowaniem jej intymności, ustalanie granic bezpiecznego dystansu, używanie poprawnego słownictwa, poradnictwo i dobieranie odpowiednich metod rehabilitacji medycznej i psychospołecznej.	O.W. 10/1,3,4,5,6 O. W.13/3,4,5,6 O.U 11/4,5,6 O.K 1/ 4,6 O.K.4/6	C3 C4 C5
TP27	Wywiad i diagnoza seksuologiczna mężczyzn, nawiązywanie kontaktu z pacjentem z poszanowaniem jego intymności, ustalanie granic bezpiecznego dystansu, używanie poprawnego słownictwa, poradnictwo i dobieranie odpowiednich metod rehabilitacji medycznej i psychospołecznej.	O.W 10/1,3,4,5,6 O. W.13/3,4,5,6 O.U 11/4,5,6 O.K 1/ 4,6 O.K.4/6	C3 C4 C5
TP28	Seksualność osób powyżej 60 r.ż, powiązanie problemów seksualnych z	O.W.2/2,5,6 O.W 11/1,3,4,5,6	C1 C2 C3 C4 C5 C6

	innymi schorzeniami, profilaktyka zaburzeń, problemy psychologiczne kobiet i mężczyzn	O.K.4/6	
TP29	Literatura pomocnicza, broszury, ulotki, strony internetowe oraz filmy i książki edukacyjne z zakresu rehabilitacji psychoseksualnej dla pacjentów z różnymi typami niepełnosprawności.	O.U. 9/3,4,5,6 O.U. 11/4,5,6	C2 C4

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu/ przedmiotowych
TP1, TP2, TP3, TP4, TP5, TP6, TP7, TP8, TP9, TP10, TP11, TP12, TP13, TP14	wykład informacyjny	O.W. 2/2,5,6, O.W. 11/1,3,4,5,6, O.W.13/3,4,5,6, O.U.2., O.U.7/1,3,4,5,6, O.U.9/3,4,5,6, O.K.1/4,6, O.K.4/6
TP15, TP16, TP17, TP18, TP19, TP20, TP21, TP22, TP23, TP24, TP25, TP28	dyskusja, wyjaśnienie, studium przypadku	O.W.2/2,5,6, O.W.10/1,3,4,5,6, O.W.11/1,3,4,5,6, O.W.13/3,4,5,6 O.U.7/1,3,4,5,6, O.U.11/4,5,6, O.K.1/4,6, O.K.4/6
TP26, TP27	ćwiczenia przedmiotowe, udział pacjenta w zajęciach ćwiczeniowych lub odgrywanie ról	O.W.10/1,3,4,5,6, O.W.13/3,4,5,6, O.U.11/4,5,6, O.K.1/4,6,O.K.4/6
TP18, TP22,TP23	pokaz z objaśnieniem, instruktaż	O.W.2/2,5,6, O.U.7/1,3,4,5,6, O.K.1/4,6
TP29	projektowanie i wykonanie środków dydaktycznych	O.U.9/3,4,5,6, O.U.11/4,5,6
Środki dydaktyczne: - Komputer - Rzutnik multimedialny - Prezentacje tematyczne - Sprzęt medyczny z zakresu urologii i seksuologii		

Metody i kryteria oceniania		
Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu/ przedmiotowych	Treści programowe (TP)	Typy/ Metody oceniania D – ocenianie diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
O.W. 2/2,5,6, O.W. 11/1,3,4,5,6, O.W.13/3,4,5,6,	TP1, TP2, TP3,TP4, TP5, TP6, TP7, TP8, TP9, TP10, TP11, TP12, TP13, TP14	test + obecność na wykładach

O.U.2., O.U.7/ 1,3,4,5,6, O.U.9/3,4,5,6, O.K.1/4,6, O.K.4/6		
O.W.2/2,5,6, O.W.10/1,3,4,5,6, O.W.11/1,3,4,5,6, O.W.13/3,4,5,6 O.U.7/1,3,4,5,6, O.U.11/4,5,6, O.K.1/ 4,6, O.K.4/6	TP15, TP16, TP17, TP18, TP19, TP20, TP21, TP22, TP23, TP24, TP25, TP26, TP27, TP28, TP29	test+ obecność na ćwiczeniach+ udział w dyskusji+ wykonanie środków dydaktycznych+ samoocena
O.W.2/2,5,6, O.W.10/1,3,4,5,6, O.W.11/1,3,4,5,6, O.W.13/3,4,5,6 O.U.7/1,3,4,5,6, O.U.11/4,5,6, O.K.1/ 4,6, O.K.4/6	TP15-TP29	udział w wolontariacie, aktywność w kole naukowym + udział w konferencji naukowej lub seminarium+ samoocena

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P - egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe
Lektury obowiązkowe: 1. Lew- Starowicz Z. (2004) Zaburzenia seksualne w praktyce ogólnolekarskiej, Wyd. TerMedia, Poznań. 2. Długołęcka A., Lew-Starowicz M. (2017) Seks trzyma nas przy życiu. Rehabilitacja seksualna w chorobach somatycznych, Leo media, Warszawa 3. Bancroft J. (2011) Seksualność człowieka, Urban&Partner, Warszawa 4. Długołęcka A. (2011) Podstawowe założenia rehabilitacji seksualnej osób z niepełnosprawnością ruchową, w: Niepełnosprawność i Rehabilitacja, 4/2011 Zalecana literatura: 1. Lew- Starowicz Z., Długołęcka A. (2008) Edukacja Seksualna, Świat Książki, Warszawa 2. Długołęcka A., Łukasiewicz M. (2011) Ocena opieki medycznej w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego u pacjentek z niepełnosprawnością ruchową, Przegląd Seksuologiczny, 2/2011. 3. Fornalik I. (2011) Jak edukować seksualnie osoby z niepełnosprawnością intelektualną- Poradnik dla specjalistów, Wyd. Stowarzyszenia Bardziej Kochani, Warszawa.

Punkty ECTS (1 pkt – 25-30 godz. pracy studenta)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	45
Przygotowanie do zajęć	10
Zapoznanie się z zalecaną literaturą	5
Razem = 60 godz. = 2 ECTS	